

АНАТОЛ ФРАНС

ПЧЕЛИЦА

Превод от френски: Мария Далчева, 1981

chitanka.info

ГЛАВА ПЪРВА

В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА ЛИЦЕТО НА ЗЕМЯТА И СЛУЖИ ЗА УВОД

Днес морето покрива земята там, където се намираше херцогството на Кларидите. Нито следа от град или от замък. Но казват, че на една левга навътре в морето, когато времето е тихо, се виждат огромни стебла на дървета, които се издигат направо от дъното. Едно място от крайбрежието, което служи за караулно помещение на митничарите и до днес се нарича „Дюкянчето на шивача“. Може би това название е останало от някой си майстор Жан, за когото се говори в нашия разказ. Морето с всяка година настъпва все повече и повече в сушата и скоро ще залее това място с толкова необикновено име.

Такива промени са в реда на нещата. Планините се огъват с течение на вековете; обратно — дъното на морето се издига и донася в царството на облаците и на ледовете раковини и корали.

Нищо не е вечно. Очертанията на земята и на моретата непрекъснато се променят. Само споменът за душите и за формите надживява вековете и ни връща към онова, което вече отдавна не съществува.

За да ви разказвам за Кларидите, трябва да ви отведа в едно много далечно минало. И така, започвам:

Графиня дьо Бланшеланд, като сложи на златните си коси черна шапчица, обшита с перли...

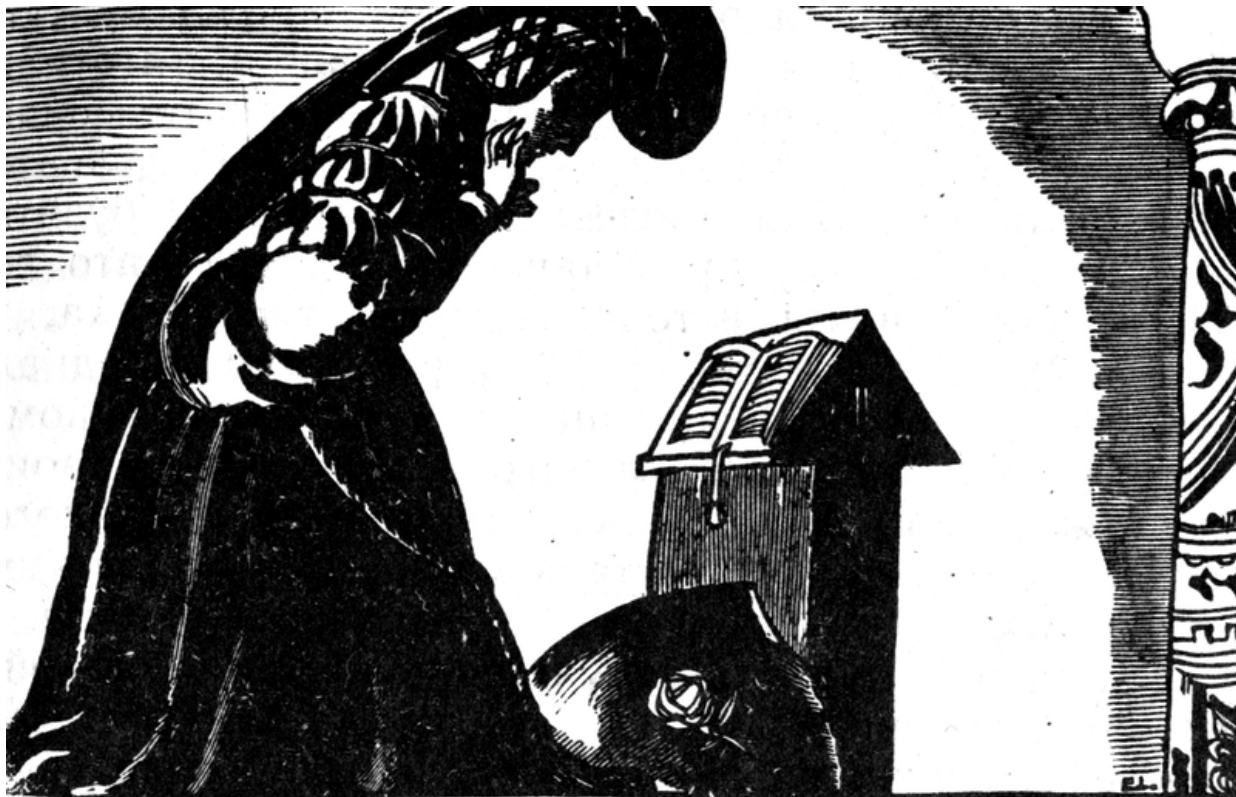
Но преди да продължа разказа си, умолявам сериозните хора в никакъв случай да не ме четат. Написаното тук не е за тях. То не е предназначено за разсъдливи души, които се занимават със сериозни работи и искат винаги да научават нещо. Осмелявам се да предложа тази приказка само на хора, които искат да бъдат забавлявани, чийто дух е млад и понякога обичат да си измислят. Само тези, които харесват забавните истории, пълни с наивност, ще ме прочетат докрай. И аз моля точно тези хора, ако имат малки деца, да им разкажат моята „Пчелица“. Искането ми се този разказ да се хареса на малките момчета и момичета; но честно казано, не смея да се надявам. Той е много несериозен за тях и става само за деца от доброто старо време. Имам една миловидна съседка на девет години и онзи ден прегледах личната ѝ библиотека. Там открих много книги за микроскопа и актиниите, както и няколко научни романа. Разгърнах един от тези романи и попаднах на следните редове:

Плоската *Sepia officinalis* е главно мекотело, в тялото на което има гъбовиден орган, състоящ се от хитин и калциев карбонат.

Моята миловидна съседка намира този роман за много интересен. А аз я моля, ако тя не иска да умра от срам, никога да не чете приказката за Пчелица.

ГЛАВА ВТОРА

В КОЯТО СЕ РАЗБИРА КАКВО ПРЕДСКАЗВА БЯЛАТА РОЗА НА ГРАФИНЯ ДЬО БЛАНШЕЛАНД

Като сложи на златните си коси черна шапчица, обшита с перли, и препаса кръста си с копринена панделка, каквато носят вдовиците, графиня дьо Бланшеланд влезе в параклиса, където имаше навика да се моли всеки ден за душата на своя съпруг, убит в двубой с ирландския великан.

На същия този ден тя видя бяла роза върху възглавничката на своето молитвено столче; щом я видя, графинята побледня, погледът ѝ помръкна, тя отметна назад глава и закърши ръце, защото знаеше, че щом някоя графиня дьо Бланшеланд трябва да умре — намира бяла роза на молитвеното си столче.

Тогава все така прегърнати двете жени се приближиха до люлката, където под прозрачни, сини като небето завеси спеше малката Пчелица. Без да отвори очи, тя замърда с ръчички. А когато разтвори пръстчета, сякаш от всяко ръкавче заструиха пет розови лъча.

— Той ще я защитава — рече майката на Жорж.

— А тя ще го обича — отвърна майката на Пчелица.

— Тя ще го обича — повтори звънко гласче и херцогинята позна в него гласа на духа, който отдавна живееше под един камък край огнището.

Като се завърна в замъка, графиня дьо Бланшеланд раздаде скъпоценностите си на своите прислужници и като заповяда да я намажат с благовонни масла и да я облекат в най-хубавите ѝ дрехи, за да почете това тяло, което трябва да възкръсне в деня на Страшния съд, тя легна на своето ложе, и заспа, за да не се събуди никога вече.

ГЛАВА ТРЕТА

В КОЯТО ЗАПОЧВА ЛЮБОВТА МЕЖДУ ЖОРЖ ДЪО БЛАНШЕЛАНД И ПЧЕЛИЦА КЛАРИДСКА

Обратно на това, което обикновено става, човек да бъде надарен с повече доброта, отколкото с красота или с повече красота, отколкото с доброта, херцогиня Кларидска беше колкото добра, толкова и хубава. А беше толкова хубава, че щом някой принц само видеше портрета ѝ, веднага пожелаваше да се ожени за нея. Ала на всички предложения тя отвърщаше:

— Имала съм и ще имам само един съпруг, защото имам само една душа.

Но все пак след пет години траур тя смъкна дългия си черен воал и черните си дрехи, за да не помрачава радостта на онези, които я заобикаляха, и за да могат хората да се усмихнат и да се веселят в нейно

— Да се удари госпожица е недостойна постъпка за един граф дьо Бланшеланд, Ваша светлост.

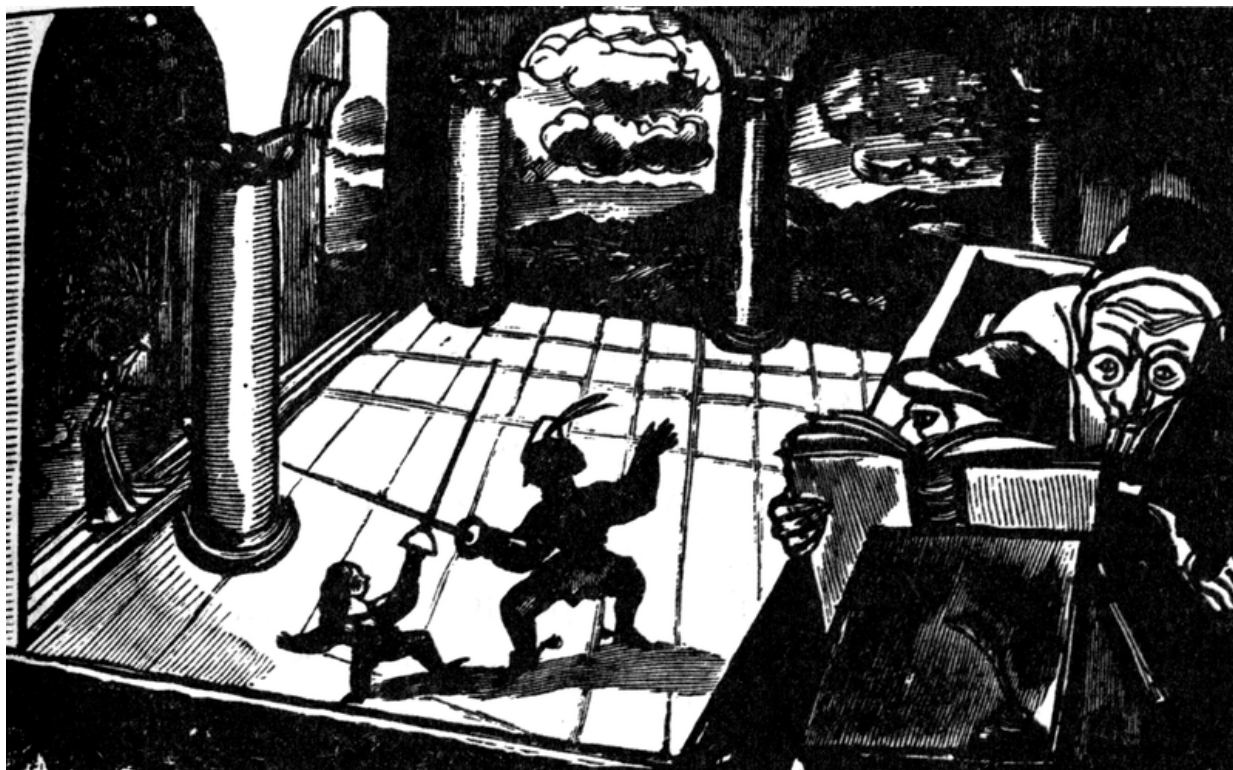
На Жорж ужасно му се прищя да промуши с лопатката си оръженосеца, но тъй като това беше съпроводено с непреодолими трудности, той се задоволи да направи нещо по-просто, а именно — да опре нос до едно голямо дърво и силно да заплаче.

През това време Пчелица се мъчеше да рони сълзи, като натискаше очите си с юмручета; и в отчаянието си търкаше нос о дънера на съседното дърво. Когато най-сетне се, стъмни, Пчелица и Жорж още плачеха, всеки до своето дърво. Наложил се херцогиня Кларида да хване с една ръка дъщеря си, а с другата Жорж, за да ги отведе в замък. Очите им бяха червени, носовете също червени, бузите им лъщяха; те въздишаха и подсмърчаха така, че да ти се скъса сърцето. Вечеряха с голям апетит, след което ги сложиха в креватчетата им. Щом изгасиха свещта, те се измъкнаха от леглата като малки привидения и се прегърнаха, и двамата по нощнички, като се заливаха от смях.

Така започна любовта между Пчелица Кларида и Жорж дьо Бланшеланд.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

В КОЯТО СТАВА ДУМА ЗА ВЪЗПИТАНИЕТО ИЗОБЩО И ПО-СПЕЦИАЛНО ЗА ВЪЗПИТАНИЕТО НА ЖОРЖ

Жорж израсна в замъка, заедно с Пчелица, която приятелски наричаше своя сестра, макар и да знаеше, че тя не му е истинска сестра.

Той имаше учители по фехтовка, езда, плуване, гимнастика, танци, лов с ловджийски кучета, лов със соколи, по игра на топка и въобще по всички изкуства. Жорж имаше дори учител по краснопис. Този учител беше един стар духовник, със скромно държание, но душевно горделив човек, учеше го на различни азбуки, които колкото по-трудно се четяха, толкова бяха по-красиви. Уроците на този стар духовник, както и уроците на един монах, който му преподаваше граматика с някакви неразбираеми изрази, слабо интересуваха Жорж и ползата от тях беше малка. Жорж не разбираше защо човек трябва да се

пътешествие се удължаваше още повече, защото по пътя между Кларидското херцогство и папския престол, се намират много кръчми, посещавани от музиканти.

По-нататък от приказката ще видим как херцогинята скоро съжали, че е лишила двете деца от техния сигурен пазач.

ГЛАВА ПЕТА

В КОЯТО СЕ ГОВОРИ ЗА ТОВА КАК ХЕРЦОГИНЯТА ЗАВЕДЕ ПЧЕЛИЦА И ЖОРЖ В ОТШЕЛНИЧЕСКИЯ МОНАСТИР, И ЗА СРЕЩАТА ИМ С ЕДНА СТРАШНА СТАРИЦА

Онази сутрин от първата неделя след Великден херцогинята излезе от замъка на големия си тъмночервеникав дорест кон, като отляво до нея Жорж дьо Бланшеланд яздеше черно-кехлибарен кон, с черна глава и звезда на челото, а отдясно Пчелица управляваше с розови поводи кулестия си млечнокафяв кон, с черна грива и черни копита. Те отиваха на църковна служба в Отшелническия манастир. Войници, въоръжени с копия, ги охраняваха и тълпата се трупаше по техния път, за да им се любува. И наистина, и тримата бяха много красиви. Под воала със сребърни цветя и с развяващо се дълго наметало херцогинята беше величествена и обаятелна, а перлите, бродирани по шапката ѝ, хвърляха нежен отблясък, който подходеше на лицето и на

— Онова, което се вижда там — попита той, — не е ли голям стоманен щит?

— Това сигурно е голяма сребърна като луната пафта — каза Пчелица.

— Не, деца мои, това не е нито стоманен щит, нито сребърна пафта — отвърна херцогинята, — а езеро, и то блести на слънцето. Повърхността на водата отдалече ви се струва гладка като огледало, но тя е набраздена от безброй вълни. Бреговете на това езеро ви се струват така правилни, като излети от метал, а всъщност са покрити с тръстика, пухкави папури и перуники, като всеки отделен цвят напомня човешки очи между мечовете на тръстиките. Всяка сутрин бяла пара обгръща езерото и под обедното слънце то блести като броня. Но не бива човек да се приближава до него, защото там живеят русалките и те завличат минаващите в кристалния си замък.

В този миг те чува камбаната на Отшелническия манастир.

— Ще оставим тук конете — каза херцогинята — и ще вървим пеша до параклиса. Нали и царете-влъхви^[1] не са се приближавали до яслата нито върху слонове, нито върху камили.

Те изслушаха богослужението. Една страшно грозна старица, покрита с дрипи, беше коленичила до херцогинята; на излизане от черква херцогинята ѝ поднесе светена вода и пошепна:

него безброй други джуджета; измъкнаха ме от леглото и ме пренесоха по нощница в непозната страна.

— Ето — ми казаха те, като си отиваха, — такова е наказанието на богатите, дето нищо не дават от своите съкровища на работливия и кротък народ на джуджетата, които обработват златото и отприщват земните извори.

Ето какво разказа беззъбата старица, а херцогинята, след като я подкрепи с думи и пари, пое обратно с двете деца по пътя към замъка.

[1] Царете-влъхви — мъдреци, дошли от Изтока, да се поклонят пред яслите на новородения Исус Христос — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

В КОЯТО СЕ ГОВОРИ ЗА ОНОВА, КОЕТО СЕ ВИЖДА ОТ НАЙ-ВИСОКАТА КУЛА НА ЗАМЪКА НА
КЛАРИДИТЕ

Малко след тази история Пчелица и Жорж се качиха един ден, без никой да ги види, по стълбата на най-високата кула, която се издигаше в средата на замъка на Кларидите. Като стигнаха на площадката на покрива, те нададоха силни викове и запляскаха с ръце.

Пред погледа им се простираха хълмове, нарязани на ситни кафяви или зелени квадрати от обработени ниви. Далечно на хоризонта синееха планини и гори.

— Сестричке — извика Жорж, — сестричке, гледай, ето цялата земя!

— Колко е голяма — каза Пчелица.

ГЛАВА СЕДМА

В КОЯТО СЕ ГОВОРИ КАК ПЧЕЛИЦА И ЖОРЖ ОТИДОХА НА ЕЗЕРОТО

На следващия ден, след обяда, докато херцогинята се беше оттеглила в стаята си, Жорж хвана Пчелица за ръка.

— Да тръгваме! — й рече той.

— Къде?

— Шт!

Те се спуснаха по стълбата и прекосиха дворовете. След като минаха през тайния вход на укреплението, Пчелица попита за втори път къде отиват.

— На езерото! — отвърна решително Жорж.

Госпожица Пчелица остана със зяпнала уста. Да тръгне толкова далече, без разрешение, по атлазени пантофки! Защото тя наистина

издигаше над водата. Внезапно луната се показва между клоните, тутакси вълните се осеяха с искри.

Жорж добре видя, че блещуканията, които осветяваха езерните води, не бяха само начупеното отражение на луната, защото забеляза сини пламъци. Те прииждаха, като се въртяха вълнообразно и с люлеене, сякаш танцуваха в кръг. Скоро разбра, че тези пламъци трептяха по бели чела, по чела на жени. След малко от вълните се надигнаха красиви глави, с корони от водорасли и морски гребенчета, рамене, по които се спускаха зелени коси, и гърди, по които блестяха перли и се плъзгаха воали. Момчето позна русалките и поиска да избяга. Ала бледи и студени ръце го бяха обгърнали здраво и го носеха, въпреки съпротивата и виковете му, през водите, в подземията от кристал и тъмночервен порфир.

Ала Рюг държеше на своята мисъл, тъй като нямаше друга, с която да я замени. И той ловко защити мисълта си:

— Ако това човешко същество — продължи той — изобщо не е диво, то непременно ще стане такова под въздействието на клетката, и в

на пиршеството се простираше от единия край на империята на джуджетата до другия.

